

Warszawa, dnia 19 kwietnia 2012 r.

Poz. 425

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia 2 kwietnia 2012 r.

**w sprawie wprowadzenia programu wykrywania występowania zakażeń wirusem
choroby niebieskiego języka na 2012 r.**

Na podstawie art. 57 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 60, poz. 372 i Nr 78, poz. 513) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Wprowadza się program wykrywania występowania zakażeń wirusem choroby niebieskiego języka na 2012 r., który jest określony w załączniku do rozporządzenia.

2. Program, o którym mowa w ust. 1, stanowi program nadzoru nad chorobą niebieskiego języka w rozumieniu art. 4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1266/2007 z dnia 26 października 2007 r. w sprawie przepisów wykonawczych dotyczących dyrektywy Rady 2000/75/WE w odniesieniu do kontroli, monitorowania, nadzoru i ograniczeń przemieszczeń niektórych zwierząt należących do gatunków podatnych na zarażenie chorobą niebieskiego języka (Dz. Urz. UE L 283 z 27.10.2007, str. 37, z późn. zm.).

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *D. Tusk*

**PROGRAM WYKRYWANIA WYSTĘPOWANIA ZAKAŻEŃ WIRUSEM CHOROBY
NIEBIESKIEGO JĘZYKA NA 2012 R.**

1. Identyfikacja programu wykrywania występowania zakażeń wirusem choroby niebieskiego języka na 2012 r.

Państwo członkowskie: Rzeczpospolita Polska

Choroba: choroba niebieskiego języka (Bluetongue)

2. Dane historyczne dotyczące rozwoju epidemiologicznego choroby niebieskiego języka

Z uwagi na brak stwierdzonych ognisk choroby niebieskiego języka na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz dotychczasowe ujemne wyniki badań laboratoryjnych uzyskane w programie wykrywania występowania zakażeń wirusem choroby niebieskiego języka w roku 2010, a także na podstawie zgłoszeń do powiatowego lekarza weterynarii wszelkich podejrzeń wystąpienia choroby zakaźnej oraz każdego przypadku padnięcia bydła, owiec lub kóz (bierny nadzór kliniczny w kierunku choroby niebieskiego języka u bydła i owiec pochodzących z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej), dokonywanych zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1266/2007 z dnia 26 października 2007 r. w sprawie przepisów wykonawczych dotyczących dyrektywy Rady 2000/75/WE w odniesieniu do kontroli, monitorowania, nadzoru i ograniczeń przemieszczeń niektórych zwierząt należących do gatunków podatnych na zarażenie chorobą niebieskiego języka (Dz. Urz. UE L 283 z 27.10.2007, str. 37, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1266/2007”, należy uznać, że choroba ta nie występuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej endemicznie. Jednocześnie z uwagi na właściwości wirusa, zachodzące zmiany klimatyczne oraz występowanie choroby niebieskiego języka w państwach graniczących z Rzeczpospolitą Polską nie należy wykluczać takiego zagrożenia w przyszłości.

Wyniki badań laboratoryjnych bydła przeprowadzonych w 2010 r. przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Wyniki badań laboratoryjnych bydła przeprowadzonych w 2010 r.

Liczba bydła podlegająca badaniom laboratoryjnym w ramach programu	Wynik badania			
	ELISA		RT PCR	
	(+)	(-)	(+)	(-)
15 804	86	15 643	0	199

Wyniki badań laboratoryjnych owiec przeprowadzonych w 2010 r. przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Wyniki badań laboratoryjnych owiec przeprowadzonych w 2010 r.

Liczba owiec podlegająca badaniom laboratoryjnym w ramach programu	Wynik badania			
	ELISA		RT PCR	
	(+)	(-)	(+)	(-)
13 559	313	13 011	0	606

Program wykrywania występowania zakażeń wirusem choroby niebieskiego języka stanowi, że w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania laboratoryjnego (serologicznego – testem ELISA) lekarz weterynarii pobiera próbki od bydła i owiec, u których stwierdzono obecność przeciwciał dla wirusa choroby niebieskiego języka, i przesyła je do badań laboratoryjnych (wirusologicznych - testem RT PCR) w celu wykrycia materiału genetycznego wirusa. Niemniej jednak w 2010 r. przeprowadzono więcej badań laboratoryjnych (wirusologicznych – testem RT PCR), niż zakładał program. Zaistniała sytuacja jest wynikiem przeprowadzenia dodatkowych badań laboratoryjnych (wirusologicznych – testem RT PCR) w niektórych powiatach u wszystkich sztuk bydła i owiec znajdujących się w stadzie, w związku z uzyskaniem dodatniego wyniku badania laboratoryjnego (serologicznego – testem ELISA) u kilku sztuk pochodzących z takiego stada.

Od dnia wejścia w życie rozporządzenia nr 1266/2007, tj. od dnia 1 listopada 2007 r., na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zostały wprowadzone z państw członkowskich Unii Europejskiej liczne sztuki bydła, u których wykryto przeciwciała dla wirusa choroby niebieskiego języka oraz materiał genetyczny wirusa tej choroby. Wszystkie sztuki bydła, u których potwierdzono w badaniach laboratoryjnych (wirusologicznych – testem RT PCR) obecność materiału genetycznego wirusa, zostały zabite.

W związku z przypadkami wystąpienia w poprzednich latach choroby niebieskiego języka wywołanej przez serotyp wirusa BTV-8 w państwach sąsiadujących z Rzeczpospolitą Polską (w pobliżu zachodniej i południowej granicy) oraz ze względu na wprowadzanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bydła, u którego uzyskano dodatni wynik badania laboratoryjnego (serologicznego oraz wirusologicznego) w kierunku choroby niebieskiego języka, należy uznać, że istnieje pewne zagrożenie pojawienia się tej choroby w tych powiatach Rzeczypospolitej Polskiej, do których zostało wprowadzone bydło w ramach handlu.

W dniu 16 maja 2008 r. Rzeczpospolita Polska wprowadziła zgodnie z art. 9a rozporządzenia nr 1266/2007 warunki przejściowe dla zwierząt objętych zwolnieniem przewidzianym w art. 8 ust. 1 rozporządzenia nr 1266/2007. Komisja Europejska stoi na stanowisku, że warunki przejściowe powinny być stosowane jedynie w przypadku uzasadnionego ryzyka przeniesienia choroby niebieskiego języka. Stąd też, zgodnie z tymi warunkami przejściowymi, bydło wprowadzane z państw członkowskich Unii Europejskiej, w których ta choroba występuje powszechnie, musi być przed wysyłką na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zaszczepione lub poddane dwóm badaniom laboratoryjnym (serologicznym) w celu wykrycia przeciwciał dla wirusa choroby niebieskiego języka.

W dniu 1 czerwca 2010 r. zostały zniesione obszary zapowietrzone i zagrożone, w których znajdowały się niektóre powiaty położone w województwach: dolnośląskim, lubuskim, opolskim i zachodniopomorskim. Wyznaczenie obszaru zapowietrzonego lub zagrożonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wynikało z wystąpienia ognisk choroby niebieskiego języka na terytorium Republiki Federalnej Niemiec i Republiki Czeskiej.

3. Opis programu wykrywania występowania zakażeń wirusem choroby niebieskiego języka na 2012 r.

3.1. Cel programu wykrywania występowania zakażeń wirusem choroby niebieskiego języka

Obowiązek realizacji programu wykrywania występowania zakażeń wirusem choroby niebieskiego języka, zwanego dalej „programem”, wynika z art. 4 rozporządzenia nr 1266/2007. Jest on realizowany na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Program obejmuje co najmniej bierny nadzór kliniczny i aktywny nadzór laboratoryjny.

Corocznie są prowadzone szkolenia dla lekarzy weterynarii będących pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie postępowania przy zwalczaniu i wykrywaniu choroby niebieskiego języka, natomiast dla lekarzy weterynarii niebędących pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej szkolenia w tym zakresie, w miarę potrzeby, są prowadzone na poziomie powiatowych inspektoratów weterynarii. Są prowadzone również kampanie uświadamiające dla posiadaczy bydła i owiec, mające na celu umożliwienie, szczególnie w sezonie największej aktywności muchówek z rodzaju *Culicoides*, rozpoznania objawów klinicznych choroby niebieskiego języka. Ponadto na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii została utworzona zakładka „Choroba niebieskiego języka”, w której są umieszczone dodatkowe materiały szkoleniowe dotyczące rozpoznawania choroby niebieskiego języka, w tym ulotka informacyjna opisująca objawy, a także zdjęcia przedstawiające kliniczny obraz tej choroby.

Aktywny nadzór laboratoryjny będzie obejmował badania laboratoryjne (serologiczne i wirusologiczne), prowadzone zgodnie z ust. 2.2.2 załącznika I do rozporządzenia nr 1266/2007.

Program ma na celu:

- 1) stwierdzenie wystąpienia określonego serotypu wirusa (BTV-8) lub wykrycie wprowadzenia innych serotypów;
- 2) wykrycie dowodów przenoszenia wirusa z obszarów, gdzie wirus występuje, przez losowe badania laboratoryjne (serologiczne – testem ELISA) prowadzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Badania laboratoryjne (serologiczne – testem ELISA) zostały zaplanowane w taki sposób, aby umożliwić wykrycie serokonwersji z 95% prawdopodobieństwem, przy założeniu, że odsetek seroreagentów w populacji gatunków podatnych na zakażenie na obszarze danego powiatu wynosi 20%.

Badaniu poddane będzie bydło domowe (*Bos taurus*) i bawoły (*Bubalus bubalus*) oraz owce powyżej 3. miesiąca życia. Nie będą badane dzikie zwierzęta żyjące na wolności oraz zwierzęta w ogrodach zoologicznych.

Powiatowy lekarz weterynarii na podstawie analizy ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem warunków środowiskowych sprzyjających występowaniu muchówek z rodzaju *Culicoides* (tereny podmokłe, bliskość zbiorników wodnych), określa, w jakich stadach będą pobierane próbki do badań laboratoryjnych (serologicznych – testem ELISA).

W związku z tym, że nie stwierdzono występowania choroby niebieskiego języka na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej u sztuk rodzimych, a wyniki badań laboratoryjnych (serologicznych i wirusologicznych) przeprowadzonych w poprzednich latach były ujemne, co potwierdza niewystępowanie wirusa choroby niebieskiego języka w populacji zwierząt z gatunków wrażliwych na tę chorobę, w programie częstotliwość badań laboratoryjnych (serologicznych i wirusologicznych) - w stosunku do lat ubiegłych - zostanie ograniczona do dwukrotnego pobierania próbek w okresie największej aktywności muchówek z rodzaju *Culicoides*.

Badania laboratoryjne (serologiczne – testem ELISA) będą przeprowadzane dwukrotnie, w okresie największej aktywności muchówek z rodzaju *Culicoides*, tj. od dnia 1 maja do dnia 15 września 2012 r. Pierwsze pobranie próbek odbędzie się w miesiącach maj – czerwiec, drugie w miesiącach sierpień – wrzesień. Pobrane próbki będą badane laboratoryjnie (serologicznie - testem ELISA).

W przypadku uzyskania dodatniego lub wątpliwego wyniku badania laboratoryjnego (serologicznego – testem ELISA), od sztuk bydła lub owiec, u których wykryto przeciwciała dla wirusa, zostaną ponownie pobrane próbki krwi do badań laboratoryjnych

(wirusologicznych – testem RT PCR lub rt RT PCR) w celu wykrycia materiału genetycznego wirusa choroby niebieskiego języka.

Przy realizacji programu będą uwzględnione wyniki badań laboratoryjnych bydła lub owiec utrzymywanych w stadach, do których wprowadzono zwierzęta w ramach handlu, przeprowadzonych w ramach zadania „Ocena występowania choroby niebieskiego języka na terenie kraju” realizowanego przez Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach, objętego programem wieloletnim „Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego”.

3.2. Przewidywane korzyści wynikające z realizacji programu

Realizacja programu pozwoli na uzyskanie informacji o sytuacji epizootycznej w zakresie choroby niebieskiego języka na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ich analizę.

Jeżeli zostaną stwierdzone przypadki wystąpienia tej choroby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, badania laboratoryjne przeprowadzone w ramach programu pozwolą na ich wczesne wykrycie, co umożliwi niezwłoczne zastosowanie środków administracyjnych w celu likwidacji ognisk choroby. Pozwoli to na ograniczenie strat wynikających zarówno ze zmniejszenia produkcji zwierzęcej, jak i związanych z wykonaniem nakazów i zakazów administracyjnych nałożonych przy zwalczaniu choroby niebieskiego języka (np. nakaz zabicia zwierząt, ograniczenia w przemieszczaniu zwierząt), ponoszonych przez hodowców i producentów bydła i owiec lub podmioty zajmujące się obrotem zwierzętami.

3.3. Przewidywana liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych

Zgodnie z informacjami przesłanymi przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) liczba stad, w których są utrzymywane bydło i owce, oraz pogłowie zwierząt wchodzących w skład tych stad, na dzień 31 grudnia 2010 r. (raport z dnia 24 stycznia 2011 r.), wynosi:

643741 stad bydła

6067488 sztuk bydła

7874 stad owiec

232459 sztuk owiec

Przewidywana liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych od bydła (dwukrotne badanie) – $5223 \times 2 = 10446$.

Przewidywana liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych od owiec (dwukrotne badanie) – $4493 \times 2 = 8986$.

Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych (serologicznych) podczas każdego z dwóch pobraní próbek (obliczona według programu kalkulacyjnego WIN EPISCOPE 2.0: *improved epidemiological software for veterinary medicine. Veterinary Record (2001)*), łącznie dla bydła i owiec, wynosi 9716.

Szczegółowe dane dotyczące liczby próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w poszczególnych powiatach, zawiera tabela 3 odnosząca się do bydła oraz tabela 4 odnosząca się do owiec.

Tabela 3. Liczba próbek, które zostaną pobrane od bydła do badań laboratoryjnych w każdym z dwóch pobraní próbek

Województwo	Powiat	Liczba sztuk bydła powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie
dolnośląskie	bolestawiecki	1 979	14	
dolnośląskie	dzierżoniowski	3 104	14	
dolnośląskie	gólgowski	3 558	14	
dolnośląskie	górgowski	7 956	14	
dolnośląskie	jaworski	3 730	14	
dolnośląskie	Jelenia Góra	399	14	
dolnośląskie	jeleniogórgski	3 880	14	
dolnośląskie	kamiennogórgski	4 632	14	
dolnośląskie	kłodzki	8 388	14	
dolnośląskie	Legnica	15	10	402
dolnośląskie	legnicki	4 991	14	
dolnośląskie	lubański	2 943	14	
dolnośląskie	lubinski	1 307	14	
dolnośląskie	lwówecki	5 416	14	
dolnośląskie	milicki	5 263	14	
dolnośląskie	oleśnicki	7 091	14	
dolnośląskie	oławski	869	14	
dolnośląskie	polkowicki	2 723	14	
dolnośląskie	strzełiński	3 605	14	
dolnośląskie	średzki	2 736	14	

Województwo	Powiat	Liczba sztuk bydła powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie
dolnośląskie	świdnicki	5 247	14	
dolnośląskie	trzebnicki	7 267	14	
dolnośląskie	wałbrzyski	4 763	14	
dolnośląskie	wołowski	3 063	14	
dolnośląskie	Wrocław	391	14	
dolnośląskie	wrocławski	1 961	14	
dolnośląskie	ząbkowicki	6 174	14	
dolnośląskie	zgorzelecki	1 453	14	
dolnośląskie	złotoryjski	3 501	14	
	RAZEM	108 405	402	
kujawsko-pomorskie	aleksandrowski	16 265	14	
kujawsko-pomorskie	brodnicki	34 998	14	
kujawsko-pomorskie	bydgoski	13 919	14	
kujawsko-pomorskie	Bydgoszcz	62	13	
kujawsko-pomorskie	chełmiński	11 922	14	
kujawsko-pomorskie	golubsko-dobrzyński	22 178	14	
kujawsko-pomorskie	Grudziądz	135	13	
kujawsko-pomorskie	grudziądzki	15 800	14	
kujawsko-pomorskie	inowrocławski	30 197	14	
kujawsko-pomorskie	lipnowski	31 631	14	
kujawsko-pomorskie	mogileński	15 709	14	
kujawsko-pomorskie	nakielski	29 433	14	
kujawsko-pomorskie	radziejowski	34 903	14	
kujawsko-pomorskie	rypiński	31 061	14	
kujawsko-pomorskie	sępoleński	16 615	14	
kujawsko-pomorskie	świecki	19 113	14	
kujawsko-pomorskie	Toruń	123	13	
kujawsko-pomorskie	toruński	26 585	14	
kujawsko-pomorskie	tucholski	15 070	14	
kujawsko-pomorskie	wąbrzeski	15 528	14	

318

Województwo	Powiat	Liczba sztuk bydła powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie
kujawsko-pomorskie	Włocławek	68	13	
kujawsko-pomorskie	włocławski	33 397	14	
kujawsko-pomorskie	żniński	24 553	14	
	RAZEM	439 265	318	
lubelskie	białski	44 975	14	
lubelskie	Biała Podlaska	126	13	
lubelskie	biłgorajski	15 449	14	
lubelskie	Chełm	15	10	
lubelskie	chełmski	19 825	14	
lubelskie	hrubieszowski	22 074	14	
lubelskie	janowski	11 828	14	
lubelskie	krasnostawski	15 209	14	
lubelskie	kraśnicki	11 393	14	
lubelskie	lubartowski	21 813	14	
lubelskie	lubelski	31 082	14	
lubelskie	Lublin	392	14	
lubelskie	łęczyński	8 120	14	
lubelskie	łukowski	53 361	14	
lubelskie	opolski	3 109	14	
lubelskie	parczewski	13 118	14	
lubelskie	puławski	9 137	14	
lubelskie	radzyński	25 506	14	
lubelskie	rycki	17 202	14	
lubelskie	świdnicki	5 638	14	
lubelskie	tomaszowski	15 365	14	
lubelskie	włodawski	15 064	14	
lubelskie	zamojski	28 358	14	
lubelskie	Zamość	49	12	
	RAZEM	388 208	329	
lubuskie	gorzowski	9 932	14	

329

Województwo	Powiat	Liczba sztuk bydła powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie	
lubuskie	Gorzów Wielkopolski	296	14	192	
lubuskie	krośnieński	3 906	14		
lubuskie	międzyrzeczki	5 051	14		
lubuskie	nowosolski	2 184	14		
lubuskie	stubiński	3 896	14		
lubuskie	strzelecko-drezdenecki	7 185	14		
lubuskie	sulciński	8 224	14		
lubuskie	świebodziński	4 057	14		
lubuskie	wschowski	9 861	14		
lubuskie	Zielona Góra	18	10		
lubuskie	zielonogórski	9 605	14		
lubuskie	żagański	3 063	14		
lubuskie	żarski	6 720	14		
	RAZEM	73 998	192		
łódzkie	bełchatowski	11 900	14		335
łódzkie	brzeziński	5 465	14		
łódzkie	kutnowski	36 509	14		
łódzkie	łaski	14 383	14		
łódzkie	łęczycki	37 483	14		
łódzkie	łowicki	66 510	14		
łódzkie	łódzki wschodni	6 763	14		
łódzkie	Łódź	1 327	14		
łódzkie	opoczyński	21 720	14		
łódzkie	pabianicki	9 940	14		
łódzkie	pajęczański	11 257	14		
łódzkie	piotrkowski	26 240	14		
łódzkie	Piotrków Trybunalski	503	14		
łódzkie	poddębicki	33 865	14		
łódzkie	radomszczański	21 155	14		
łódzkie	rawski	7 111	14		

Województwo	Powiat	Liczba sztuk bydła powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie
łódzkie	sieradzki	53 882	14	
łódzkie	Skiernewice	94	13	
łódzkie	skierniewicki	16 679	14	
łódzkie	tomaszowski	22 838	14	
łódzkie	wieluński	13 770	14	
łódzkie	wieruszowski	7 930	14	
łódzkie	zduńskowolski	5 861	14	
łódzkie	zgierski	26 236	14	
	RAZEM	459 421	335	
małopolskie	bocheński	8 386	14	
małopolskie	brzeski	7 809	14	
małopolskie	chrzanowski	434	14	
małopolskie	dąbrowski	8 386	14	
małopolskie	gorlicki	15 885	14	
małopolskie	krakowski	11 391	14	
małopolskie	Kraków	528	14	
małopolskie	limanowski	21 751	14	
małopolskie	miechowski	15 697	14	
małopolskie	myślenicki	7 102	14	
małopolskie	nowosądecki	27 181	14	
małopolskie	nowotarski	34 950	14	
małopolskie	Nowy Sącz	479	14	
małopolskie	olkuski	6 396	14	
małopolskie	oświęcimski	2 590	14	
małopolskie	proszowicki	5 206	14	
małopolskie	suski	4 437	14	
małopolskie	tarnowski	18 652	14	
małopolskie	Tarnów	199	14	
małopolskie	tatrzński	7 111	14	
małopolskie	wadowicki	6 805	14	
				308

Województwo	Powiat	Liczba sztuk bydła powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie
małopolskie	wielicki	4 962	14	
	RAZEM	216 337	308	
mazowieckie	białobrzeski	10 143	14	
mazowieckie	ciechanowski	42 040	14	
mazowieckie	garwoliński	33 516	14	
mazowieckie	gostyniński	15 263	14	
mazowieckie	grodziski	4 360	14	
mazowieckie	grójce	6 317	14	
mazowieckie	koziński	10 627	14	
mazowieckie	legionowski	1 558	14	
mazowieckie	lipski	11 880	14	
mazowieckie	łosicki	20 665	14	
mazowieckie	makowski	52 298	14	
mazowieckie	miński	30 757	14	
mazowieckie	mławski	65 040	14	
mazowieckie	nowodworski	6 611	14	
mazowieckie	ostrołęcki	129 956	14	
mazowieckie	Ostrołęka	201	14	
mazowieckie	ostrowski	70 419	14	
mazowieckie	otwocki	4 892	14	
mazowieckie	piaseczyński	3 431	14	
mazowieckie	Płock	427	14	
mazowieckie	płocki	57 384	14	
mazowieckie	płoński	46 636	14	
mazowieckie	pruszkowski	896	14	
mazowieckie	przasnyski	69 290	14	
mazowieckie	przysuski	13 266	14	
mazowieckie	pułtuski	31 946	14	
mazowieckie	Radom	501	14	
mazowieckie	radomski	30 163	14	

Województwo	Powiat	Liczba sztuk bydła powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie
mazowieckie	Siedlce	28	11	
mazowieckie	siedlecki	60 564	14	
mazowieckie	sierpecki	45 340	14	
mazowieckie	sochaczewski	13 079	14	
mazowieckie	sokołowski	52 358	14	
mazowieckie	sztyrbowo	4 211	14	
mazowieckie	Warszawa	98	13	
mazowieckie	warszawski zachodni	3 385	14	
mazowieckie	węgrowski	41 860	14	
mazowieckie	włomiński	15 893	14	
mazowieckie	wyszkowski	21 849	14	
mazowieckie	zwoleński	14 345	14	
mazowieckie	żuromiński	48 923	14	
mazowieckie	żyrardowski	4 707	14	
	RAZEM	1 097 123	584	
opolskie	brzeski	4 453	14	
opolskie	głubczycki	14 180	14	
opolskie	kędzierzyńsko-kozielski	10 782	14	
opolskie	kluczborski	10 832	14	
opolskie	krapkowicki	6 109	14	
opolskie	namysłowski	4 421	14	
opolskie	nyski	9 473	14	
opolskie	oleski	16 033	14	
opolskie	Opole	1 073	14	
opolskie	opolski	11 291	14	
opolskie	prudnicki	13 969	14	
opolskie	strzelecki	14 297	14	
	RAZEM	116 913	168	168
podkarpackie	bieszczadzki	3 392	14	
podkarpackie	brzozowski	4 278	14	

Województwo	Powiat	Liczba sztuk bydła powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie
podkarpackie	dębicki	8 954	14	346
podkarpackie	jarosławski	6 905	14	
podkarpackie	jasielski	6 436	14	
podkarpackie	kolbuszowski	6 759	14	
podkarpackie	Krosno	59	12	
podkarpackie	krośnieński	5 936	14	
podkarpackie	leski	1 577	14	
podkarpackie	leżajski	4 692	14	
podkarpackie	lubaczowski	7 440	14	
podkarpackie	łańcucki	3 379	14	
podkarpackie	mielecki	7 775	14	
podkarpackie	niżański	4 060	14	
podkarpackie	przemyski	5 437	14	
podkarpackie	Przemysł	58	12	
podkarpackie	przeworski	7 683	14	
podkarpackie	ropczycko-sędziszowski	7 580	14	
podkarpackie	rzeszowski	9 994	14	
podkarpackie	Rzeszów	243	14	
podkarpackie	sanocki	9 505	14	
podkarpackie	stalowowolski	2 156	14	
podkarpackie	strzyżowski	3 748	14	
podkarpackie	Tarnobrzeg	250	14	
podkarpackie	tarnobrzeski	3 085	14	
	RAZEM	121 381	346	
podlaskie	augustowski	59 299	14	
podlaskie	białostocki	70 225	14	
podlaskie	Białystok	91	13	
podlaskie	bielski	54 892	14	
podlaskie	grajewski	60 241	14	
podlaskie	hajnowski	13 343	14	

Województwo	Powiat	Liczba sztuk bydła powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie	
podlaskie	kolneński	73 064	14	237	
podlaskie	łomża	326	14		
podlaskie	łomżyński	88 807	14		
podlaskie	moniecki	56 214	14		
podlaskie	sejneński	31 034	14		
podlaskie	siemiatycki	46 327	14		
podlaskie	sokólski	67 027	14		
podlaskie	suwalski	61 808	14		
podlaskie	Suwałki	355	14		
podlaskie	wysokomazowiecki	123 286	14		
podlaskie	zambrowski	52 545	14		
	RAZEM	858 884	237		
pomorskie	bytowski	14 585	14		263
pomorskie	chojnicki	22 452	14		
pomorskie	człuchowski	3 516	14		
pomorskie	Gdańsk	456	14		
pomorskie	gdański	6 211	14		
pomorskie	Gdynia	249	14		
pomorskie	kartuski	21 969	14		
pomorskie	kościerski	19 319	14		
pomorskie	kwidzyński	10 271	14		
pomorskie	łęborski	7 130	14		
pomorskie	malborski	7 245	14		
pomorskie	nowodworski	8 254	14		
pomorskie	pucki	8 158	14		
pomorskie	Słupsk	21	11		
pomorskie	słupski	10 862	14		
pomorskie	starogardzki	13 176	14		
pomorskie	sztumski	14 934	14		
pomorskie	tczewski	9 458	14		

Województwo	Powiat	Liczba sztuk bydła powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie
pomorskie	wejherowski	12 791	14	
	RAZEM	191 057	263	
śląskie	będziński	3 202	14	
śląskie	bielski	4 885	14	
śląskie	Bielsko-Biała	308	14	
śląskie	bieruńsko-lędziński	1 808	14	
śląskie	Bytom	37	12	
śląskie	Chorzów	13	9	
śląskie	cieszyński	10 967	14	
śląskie	Częstochowa	408	14	
śląskie	częstochowski	15 974	14	
śląskie	Dąbrowa Górnicza	287	14	
śląskie	Gilwice	543	14	
śląskie	gliwicki	6 177	14	
śląskie	Jastrzębie-Zdrój	570	14	
śląskie	Jaworzno	66	13	
śląskie	Katowice	111	13	
śląskie	kłobucki	6 853	14	
śląskie	lubliniecki	9 310	14	
śląskie	mikołowski	3 030	14	
śląskie	Mysłowice	324	14	
śląskie	myszkowski	6 301	14	
śląskie	Piekary Śląskie	34	12	
śląskie	pszczyński	5 666	14	
śląskie	raciborski	12 782	14	
śląskie	Ruda Śląska	57	12	
śląskie	rybnicki	881	14	
śląskie	Rybnik	242	14	
śląskie	Siemianowice Śląskie	26	11	
śląskie	Sosnowiec	31	12	

Województwo	Powiat	Liczba sztuk bydła powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie
śląskie	Świętochłowice	1	1	
śląskie	tarnogórski	3 301	14	
śląskie	Tychy	855	14	
śląskie	wodzisławski	1 643	14	
śląskie	Zabrze	102	13	
śląskie	zawierciański	26 218	14	
śląskie	Żory	353	14	
śląskie	żywiecki	4 310	14	
	RAZEM	127 676	472	
świętokrzyskie	buski	19 863	14	
świętokrzyskie	jędrzejowski	28 425	14	
świętokrzyskie	kazimierski	10 615	14	
świętokrzyskie	Kielce	308	14	
świętokrzyskie	kielecki	37 912	14	
świętokrzyskie	konecki	11 880	14	
świętokrzyskie	opatowski	23 896	14	
świętokrzyskie	ostrowiecki	9 539	14	
świętokrzyskie	pińczowski	11 613	14	
świętokrzyskie	sandomierski	4 909	14	
świętokrzyskie	skarżyski	994	14	
świętokrzyskie	starachowicki	7 282	14	
świętokrzyskie	staszowski	11 018	14	
świętokrzyskie	włoszczowski	17 948	14	
	RAZEM	196 202	196	
warmińsko-mazurskie	bartoszycki	20 474	14	
warmińsko-mazurskie	braniewski	16 288	14	
warmińsko-mazurskie	działdowski	23 847	14	
warmińsko-mazurskie	Elbląg	259	14	
warmińsko-mazurskie	elbląski	32 424	14	
warmińsko-mazurskie	ełcki	28 346	14	

196

Województwo	Powiat	Liczba sztuk bydła powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie	
warmińsko-mazurskie	giżycki	21 328	14	293	
warmińsko-mazurskie	gotąpski	13 828	14		
warmińsko-mazurskie	iławski	26 886	14		
warmińsko-mazurskie	kętrzyński	19 330	14		
warmińsko-mazurskie	lidzbarski	21 622	14		
warmińsko-mazurskie	mragowski	26 724	14		
warmińsko-mazurskie	nidzicki	15 345	14		
warmińsko-mazurskie	nowomiejski	14 846	14		
warmińsko-mazurskie	olecki	20 944	14		
warmińsko-mazurskie	Olsztyn	131	13		
warmińsko-mazurskie	olsztyński	33 176	14		
warmińsko-mazurskie	ostródzki	23 923	14		
warmińsko-mazurskie	piski	30 359	14		
warmińsko-mazurskie	szczycieński	35 853	14		
warmińsko-mazurskie	węgorzewski	11 563	14		
	RAZEM	437 496	293		
wielkopolskie	chodzieski	9 319	14		
wielkopolskie	czarnkowsko-trzcianecki	25 223	14		
wielkopolskie	gnieźnieński	30 193	14		
wielkopolskie	gostyński	57 919	14		
wielkopolskie	grodziski	21 768	14		
wielkopolskie	jarociński	20 808	14		
wielkopolskie	kaliski	33 629	14		
wielkopolskie	Kalisz	367	14		
wielkopolskie	kępiński	12 796	14		
wielkopolskie	kolski	46 763	14		
wielkopolskie	Konin	462	14		
wielkopolskie	koniński	47 226	14		
wielkopolskie	kościański	39 745	14		
wielkopolskie	krotoszyński	49 821	14		

Województwo	Powiat	Liczba sztuk bydła powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie
wielkopolskie	leszczyński	27 189	14	490
wielkopolskie	Leszno	328	14	
wielkopolskie	międzychodzki	6 500	14	
wielkopolskie	nowotomyski	13 090	14	
wielkopolskie	obornicki	11 584	14	
wielkopolskie	ostrowski	34 505	14	
wielkopolskie	ostrzeszowski	22 185	14	
wielkopolskie	piłski	31 081	14	
wielkopolskie	pleszewski	17 309	14	
wielkopolskie	Poznań	827	14	
wielkopolskie	poznański	24 563	14	
wielkopolskie	rawicki	36 755	14	
wielkopolskie	ślupecki	19 007	14	
wielkopolskie	szamotulski	16 513	14	
wielkopolskie	średzki	15 177	14	
wielkopolskie	średzki	18 058	14	
wielkopolskie	turecki	30 107	14	
wielkopolskie	wągrowiecki	19 171	14	
wielkopolskie	wolsztyński	18 538	14	
wielkopolskie	wrzesiński	17 908	14	
wielkopolskie	złotowski	14 404	14	
RAZEM		790 838	490	
zachodniopomorskie	białogardzki	3 363	14	
zachodniopomorskie	choszczeński	5 747	14	
zachodniopomorskie	drawski	3 912	14	
zachodniopomorskie	goleniowski	7 105	14	
zachodniopomorskie	gryficki	7 138	14	
zachodniopomorskie	gryfiński	4 655	14	
zachodniopomorskie	kamieński	7 482	14	
zachodniopomorskie	kołobrzeski	4 225	14	

Województwo	Powiat	Liczba sztuk bydła powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie
zachodniopomorskie	Koszalin	57	12	290
zachodniopomorskie	koszaliński	8 829	14	
zachodniopomorskie	łobeski	2 364	14	
zachodniopomorskie	myśliborski	3 221	14	
zachodniopomorskie	policki	1 380	14	
zachodniopomorskie	pyrzycki	3 733	14	
zachodniopomorskie	ślawieński	6 736	14	
zachodniopomorskie	stargardzki	12 568	14	
zachodniopomorskie	Szczecin	105	13	
zachodniopomorskie	szczecinecki	6 424	14	
zachodniopomorskie	świdwiński	6 684	14	
zachodniopomorskie	Swinoujście	127	13	
zachodniopomorskie	walecki	1 169	14	
RAZEM		97 024	290	
WSZYSTKIE WOJEWÓDZTWA		5 720 228	5 223	5 223

Tabela 4. Liczba próbek, które zostaną pobrane od owiec do badań laboratoryjnych w każdym z dwóch pobrań próbek

Województwo	Powiat	Liczba sztuk owiec powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie
dolnośląskie	bolesławiecki	184	14	
dolnośląskie	dzierżoniowski	319	14	
dolnośląskie	gólgowski	182	14	
dolnośląskie	górowski	15	10	
dolnośląskie	jaworski	727	14	
dolnośląskie	Jelenia Góra	8	8	
dolnośląskie	jeleniogórski	657	14	
dolnośląskie	kamiennogórski	842	14	
dolnośląskie	kłodzki	1 589	14	
dolnośląskie	legnicki	134	13	
dolnośląskie	lubański	24	11	
dolnośląskie	lubiński	234	14	
dolnośląskie	lwówecki	707	14	
dolnośląskie	milicki	69	13	
dolnośląskie	oleśnicki	288	14	
dolnośląskie	oławski	38	12	
dolnośląskie	polkowicki	341	14	
dolnośląskie	strzebiński	7	7	
dolnośląskie	średzki	373	14	
dolnośląskie	świdnicki	1 589	14	
dolnośląskie	trzebnicki	83	13	
dolnośląskie	wałbrzyski	255	14	
dolnośląskie	wołowski	433	14	
dolnośląskie	Wrocław	590	14	
dolnośląskie	wrocławski	25	11	
dolnośląskie	ząbkowicki	778	14	
dolnośląskie	zgorzelecki	222	14	
dolnośląskie	złotoryjski	802	14	
				364

Województwo	Powiat	Liczba sztuk owiec powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie
	RAZEM	11 515	364	
kujawsko-pomorskie	aleksandrowski	376	14	
kujawsko-pomorskie	brodnicki	322	14	
kujawsko-pomorskie	bydgoski	896	14	
kujawsko-pomorskie	Bydgoszcz	9	9	
kujawsko-pomorskie	chełmiński	511	14	
kujawsko-pomorskie	golubsko-dobrzyński	830	14	
kujawsko-pomorskie	grudziądzki	18	10	
kujawsko-pomorskie	inowrocławski	1 828	14	
kujawsko-pomorskie	lipnowski	670	14	
kujawsko-pomorskie	mogileński	238	14	243
kujawsko-pomorskie	nakielski	4 667	14	
kujawsko-pomorskie	radziejowski	505	14	
kujawsko-pomorskie	sępoleński	302	14	
kujawsko-pomorskie	świecki	616	14	
kujawsko-pomorskie	toruński	317	14	
kujawsko-pomorskie	wąbrzeski	375	14	
kujawsko-pomorskie	włocławski	485	14	
kujawsko-pomorskie	żniński	1 052	14	
	RAZEM	14 017	243	
lubelskie	białski	4 183	14	
lubelskie	Biała Podlaska	20	10	
lubelskie	biłgorajski	240	14	
lubelskie	chełmski	1 086	14	
lubelskie	hrubieszowski	113	13	
lubelskie	janowski	41	12	
lubelskie	krasnostawski	592	14	
lubelskie	kraśnicki	251	14	
lubelskie	lubartowski	197	14	

Województwo	Powiat	Liczba sztuk owiec powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie	
lubelskie	lubelski	206	14	285	
lubelskie	łęczyński	209	14		
lubelskie	łukowski	184	14		
lubelskie	opolski	131	13		
lubelskie	parczewski	578	14		
lubelskie	puławski	494	14		
lubelskie	radzyński	2 554	14		
lubelskie	rycki	285	14		
lubelskie	świdnicki	293	14		
lubelskie	tomaszowski	90	13		
lubelskie	włodawski	2 281	14		
lubelskie	zamojski	592	14		
	RAZEM	14 620	285		
lubuskie	gorzowski	140	13		162
lubuskie	krośnieński	306	14		
lubuskie	międzyrzecki	694	14		
lubuskie	nowosolski	145	13		
lubuskie	słubicki	394	14		
lubuskie	strzelecko-drezdenecki	110	13		
lubuskie	sulęciński	101	13		
lubuskie	świebodziński	639	14		
lubuskie	wschowski	109	13		
lubuskie	zielonogórski	206	14		
lubuskie	żagański	69	13		
lubuskie	żarski	1 711	14		
	RAZEM	4 624	162		
łódzkie	bełchatowski	670	14		
łódzkie	brzeziński	224	14		
łódzkie	kutnowski	157	13		

Województwo	Powiat	Liczba sztuk owiec powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie
łódzkie	łaski	1 900	14	317
łódzkie	łęczycki	132	13	
łódzkie	łowicki	170	14	
łódzkie	łódzki wschodni	557	14	
łódzkie	Łódź	60	13	
łódzkie	opoczyński	1 122	14	
łódzkie	pabianicki	214	14	
łódzkie	pajęczański	841	14	
łódzkie	piotrkowski	684	14	
łódzkie	Piotrków Trybunalski	25	11	
łódzkie	poddębicki	741	14	
łódzkie	radomszczański	1 525	14	
łódzkie	rawski	653	14	
łódzkie	sieradzki	929	14	
łódzkie	Skierniewice	3	3	
łódzkie	skierniewicki	1 513	14	
łódzkie	tomaszowski	1 133	14	
łódzkie	wieluński	1 311	14	
łódzkie	wieruszowski	82	13	
łódzkie	zduńskowolski	154	13	
łódzkie	zgierski	250	14	
	RAZEM	15 050	317	
małopolskie	bocheński	220	14	
małopolskie	brzeski	238	14	
małopolskie	chrzanowski	12	9	
małopolskie	dąbrowski	45	12	
małopolskie	gorlicki	1 615	14	
małopolskie	krakowski	640	14	
małopolskie	Kraków	213	14	

Województwo	Powiat	Liczba sztuk owiec powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie
małopolskie	limanowski	4 292	14	274
małopolskie	miechowski	173	14	
małopolskie	myslenicki	538	14	
małopolskie	nowosądecki	3 997	14	
małopolskie	nowotarski	26 104	14	
małopolskie	Nowy Sącz	5	5	
małopolskie	olkuski	161	14	
małopolskie	oświęcimski	28	11	
małopolskie	proszowicki	25	11	
małopolskie	suski	228	14	
małopolskie	tarnowski	525	14	
małopolskie	Tarnów	2	2	
małopolskie	tatrzański	19 750	14	
małopolskie	wadowicki	251	14	
małopolskie	wielicki	200	14	
	RAZEM	59 262	274	
mazowieckie	białobrzegi	53	12	
mazowieckie	ciechanowski	243	14	
mazowieckie	garwoliński	852	14	
mazowieckie	gostyniński	95	13	
mazowieckie	grodziski	39	12	
mazowieckie	grójce	483	14	
mazowieckie	kozienicki	120	13	
mazowieckie	legionowski	68	13	
mazowieckie	lipski	42	12	
mazowieckie	łosicki	574	14	
mazowieckie	makowski	262	14	
mazowieckie	miński	394	14	
mazowieckie	mławski	17	10	

Województwo	Powiat	Liczba sztuk owiec powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie
mazowieckie	nowodworski	51	12	491
mazowieckie	ostrołęcki	88	13	
mazowieckie	Ostrołęka	6	6	
mazowieckie	ostrowski	36	12	
mazowieckie	otwocki	95	13	
mazowieckie	piaseczyński	269	14	
mazowieckie	Płock	1	1	
mazowieckie	płocki	937	14	
mazowieckie	płoński	190	14	
mazowieckie	pruskowski	14	9	
mazowieckie	przasnyski	163	14	
mazowieckie	przysuski	474	14	
mazowieckie	pułtuski	76	13	
mazowieckie	radomski	275	14	
mazowieckie	siedlecki	756	14	
mazowieckie	sierpecki	8	8	
mazowieckie	sochaczewski	159	13	
mazowieckie	sokołowski	140	13	
mazowieckie	sztyfłowicki	43	12	
mazowieckie	Warszawa	1 439	14	
mazowieckie	warszawski zachodni	38	12	
mazowieckie	węgrowski	290	14	
mazowieckie	wołomiński	47	12	
mazowieckie	wyszakowski	69	13	
mazowieckie	zwoleński	19	10	
mazowieckie	żuromiński	52	12	
mazowieckie	żyrardowski	54	12	
RAZEM		9 031	491	
opolskie	brzeski	59	12	

Województwo	Powiat	Liczba sztuk owiec powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie	
opolskie	głubczycki	71	13	155	
opolskie	kędzierzyńsko-kozielski	93	13		
opolskie	kluczborski	327	14		
opolskie	krapkowicki	14	9		
opolskie	namysłowski	107	13		
opolskie	nyski	724	14		
opolskie	oleski	335	14		
opolskie	Opole	213	14		
opolskie	opolski	192	14		
opolskie	prudnicki	54	12		
opolskie	strzelecki	91	13		
RAZEM		2 280	155		
podkarpackie	bieszczadzki	1 494	14		277
podkarpackie	brzozowski	217	14		
podkarpackie	dębicki	68	13		
podkarpackie	jarosławski	488	14		
podkarpackie	jasielski	1 400	14		
podkarpackie	kolbuszowski	48	12		
podkarpackie	krośnieński	1 007	14		
podkarpackie	leski	2 124	14		
podkarpackie	leżajski	74	13		
podkarpackie	lubaczowski	1 791	14		
podkarpackie	łańcucki	132	13		
podkarpackie	mielecki	161	14		
podkarpackie	nizański	85	13		
podkarpackie	przemyski	1 512	14		
podkarpackie	Przemysł	29	11		
podkarpackie	przeworski	311	14		
podkarpackie	ropczycko-sędziszowski	31	12		

Województwo	Powiat	Liczba sztuk owiec powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie
podkarpackie	rzyszowski	614	14	
podkarpackie	sanocki	2 921	14	
podkarpackie	stalowowolski	5	5	
podkarpackie	strzyżowski	486	14	
podkarpackie	tarnobrzegi	3	3	
	RAZEM	15 001	277	
podlaskie	augustowski	705	14	
podlaskie	białostocki	1 565	14	
podlaskie	Białystok	9	9	
podlaskie	bielski	3 012	14	
podlaskie	grajewski	483	14	
podlaskie	hajnowski	2 296	14	
podlaskie	kolneński	83	13	
podlaskie	łomżyński	132	13	
podlaskie	moniecki	653	14	
podlaskie	sejneński	240	14	
podlaskie	siemiatycki	1 037	14	
podlaskie	sokólski	6 202	14	
podlaskie	suwalski	437	14	
podlaskie	wysokomazowiecki	461	14	
podlaskie	zambrowski	13	9	
	RAZEM	17 328	198	
pomorskie	bytowski	2 804	14	
pomorskie	chojnicki	505	14	
pomorskie	człuchowski	130	13	
pomorskie	Gdańsk	36	12	
pomorskie	gdański	544	14	
pomorskie	Gdynia	94	13	
pomorskie	kartuski	1 010	14	
				198

Województwo	Powiat	Liczba sztuk owiec powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie	
pomorskie	kościerski	1 102	14	225	
pomorskie	kwidzyński	305	14		
pomorskie	łęborski	1 078	14		
pomorskie	malborski	25	11		
pomorskie	pucki	56	12		
pomorskie	słupski	2 006	14		
pomorskie	starogardzki	363	14		
pomorskie	sztumski	20	10		
pomorskie	tczewski	1 828	14		
pomorskie	wejherowski	1 013	14		
	RAZEM	12 919	225		
śląskie	będziński	71	13		318
śląskie	bielski	1 160	14		
śląskie	Bielsko-Biała	41	12		
śląskie	Chorzów	38	12		
śląskie	cieszyński	2 285	14		
śląskie	Częstochowa	20	10		
śląskie	częstochowski	945	14		
śląskie	gliwicki	101	13		
śląskie	Jastrzębie-Zdrój	27	11		
śląskie	Katowice	44	12		
śląskie	kłobucki	503	14		
śląskie	lubliniecki	230	14		
śląskie	mikołowski	93	13		
śląskie	myszkowski	384	14		
śląskie	Piekary Śląskie	7	7		
śląskie	pszczyński	1 233	14		
śląskie	raciborski	131	13		
śląskie	Ruda Śląska	4	4		

Województwo	Powiat	Liczba sztuk owiec powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie
śląskie	rybnicki	178	14	
śląskie	Rybnik	21	11	
śląskie	tarnogórski	76	13	
śląskie	Tychy	13	9	
śląskie	wodzisławski	90	13	
śląskie	zawierciański	315	14	
śląskie	Żory	58	12	
śląskie	żywiecki	2 046	14	
	RAZEM	10 114	318	
świętokrzyskie	buski	186	14	
świętokrzyskie	jędrzejowski	272	14	
świętokrzyskie	kazimierski	26	11	
świętokrzyskie	Kielce	5	5	
świętokrzyskie	kielecki	1 374	14	
świętokrzyskie	konecki	418	14	
świętokrzyskie	opatowski	474	14	
świętokrzyskie	ostrowiecki	185	14	
świętokrzyskie	pińczowski	135	13	
świętokrzyskie	sandomierski	77	13	
świętokrzyskie	skarżyski	188	14	
świętokrzyskie	starachowski	223	14	
świętokrzyskie	staszowski	36	12	
świętokrzyskie	włoszczowski	355	14	
	RAZEM	3 954	180	
warmińsko-mazurskie	bartoszycki	487	14	
warmińsko-mazurskie	braniewski	1 155	14	
warmińsko-mazurskie	działdowski	40	12	
warmińsko-mazurskie	Elbląg	185	14	
warmińsko-mazurskie	elbląski	1 245	14	

180

Województwo	Powiat	Liczba sztuk owiec powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie	
warmińsko-mazurskie	elcki	838	14	284	
warmińsko-mazurskie	giżycki	585	14		
warmińsko-mazurskie	goldapski	2 064	14		
warmińsko-mazurskie	iławski	480	14		
warmińsko-mazurskie	kętrzyński	146	13		
warmińsko-mazurskie	lidzbarski	196	14		
warmińsko-mazurskie	mrągowski	272	14		
warmińsko-mazurskie	nidzicki	126	13		
warmińsko-mazurskie	nowomiejski	21	11		
warmińsko-mazurskie	olecki	508	14		
warmińsko-mazurskie	Olsztyn	71	13		
warmińsko-mazurskie	olsztyński	1 615	14		
warmińsko-mazurskie	ostródzki	390	14		
warmińsko-mazurskie	piski	90	13		
warmińsko-mazurskie	szczycieński	75	13		
warmińsko-mazurskie	węgorzewski	461	14		
	RAZEM	11 050	284		
wielkopolskie	chodzieski	20	10		
wielkopolskie	czarnkowsko-trzcianecki	917	14		
wielkopolskie	gnieźnieński	835	14		
wielkopolskie	gostyński	550	14		
wielkopolskie	grodziski	71	13		
wielkopolskie	jarociński	59	12		
wielkopolskie	kaliski	533	14		
wielkopolskie	Kalisz	2	2		
wielkopolskie	kępiński	30	11		
wielkopolskie	kolSKI	56	12		
wielkopolskie	Konin	32	12		
wielkopolskie	koniński	492	14		

Województwo	Powiat	Liczba sztuk owiec powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie
wielkopolskie	kościański	1 825	14	446
wielkopolskie	krotoszyński	1 207	14	
wielkopolskie	leszczyński	1 442	14	
wielkopolskie	międzychodzki	1 213	14	
wielkopolskie	nowotomyski	2 371	14	
wielkopolskie	obornicki	217	14	
wielkopolskie	ostrowski	379	14	
wielkopolskie	ostrzeszowski	160	13	
wielkopolskie	piłski	748	14	
wielkopolskie	pleszewski	189	14	
wielkopolskie	Poznań	23	11	
wielkopolskie	poznański	850	14	
wielkopolskie	rawicki	427	14	
wielkopolskie	słupecki	1 824	14	
wielkopolskie	szamotulski	252	14	
wielkopolskie	średzki	346	14	
wielkopolskie	średzki	1 514	14	
wielkopolskie	turecki	632	14	
wielkopolskie	wągrowiecki	279	14	
wielkopolskie	wolsztyński	389	14	
wielkopolskie	wrzeński	1 094	14	
wielkopolskie	złotowski	239	14	
	RAZEM	21 217	446	
zachodniopomorskie	białogardzki	747	14	
zachodniopomorskie	choszczeński	943	14	
zachodniopomorskie	drawski	204	14	
zachodniopomorskie	goleniowski	363	14	
zachodniopomorskie	gryficki	266	14	
zachodniopomorskie	gryfiński	468	14	

Województwo	Powiat	Liczba sztuk owiec powyżej 3. miesiąca życia	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w województwie
zachodniopomorskie	kamieński	106	13	274
zachodniopomorskie	kołobrzeski	210	14	
zachodniopomorskie	Koszalin	10	9	
zachodniopomorskie	koszaliński	703	14	
zachodniopomorskie	łobeski	408	14	
zachodniopomorskie	mysliborski	56	12	
zachodniopomorskie	policki	42	12	
zachodniopomorskie	pyrzycki	315	14	
zachodniopomorskie	ślawieński	299	14	
zachodniopomorskie	stargardzki	572	14	
zachodniopomorskie	Szczecin	13	9	
zachodniopomorskie	szczecinecki	992	14	
zachodniopomorskie	świdwiński	596	14	
zachodniopomorskie	Świnoujście	11	9	
zachodniopomorskie	wątecki	163	14	
RAZEM		7 487	274	
WSZYSTKIE WOJEWÓDZTWA		229 469	4 493	4 493

Powiatowy lekarz weterynarii na początku 2012 r. uzyskał dane z ARiMR odnośnie pogłowia bydła oraz owiec. Jeżeli na początku 2012 r. pogłowie bydła lub owiec zmniejszyło się w stosunku do pogłowia wykazanego w tabelach 3 i 4, co uniemożliwi pobranie założonej liczby próbek, powiatowy lekarz weterynarii pobiera próbki do badań laboratoryjnych zgodnie z tabelą 5 i 6 na podstawie danych dotyczących liczby zwierząt uzyskanych z ARiMR.

Tabela 5. Liczba próbek, które zostaną pobrane od bydła do badań laboratoryjnych, w każdym z dwóch pobrań próbek

Liczba sztuk bydła w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie
poniżej 9	Badanie laboratoryjne wszystkich sztuk bydła
9 – 14	9
15 – 20	10
21 – 30	11
31 – 59	12
60 – 160	13
powyżej 160	14

Tabela 6. Liczba próbek, które zostaną pobrane od owiec do badań laboratoryjnych, w każdym z dwóch pobrań próbek

Liczba owiec w powiecie	Liczba próbek, które zostaną pobrane do badań laboratoryjnych w powiecie
poniżej 9	Badanie laboratoryjne wszystkich sztuk owiec
9 – 14	9
15 – 20	10
21 – 30	11
31 – 59	12
60 – 160	13
powyżej 160	14

4. Środki przewidziane programem

4.1. Czas trwania programu

Program będzie realizowany w 2012 r.

4.2. Organizacja, kontrola i rola podmiotów uczestniczących w realizacji programu

Za realizację programu są odpowiedzialni powiatowi i wojewódzcy lekarze weterynarii.

Próbki do badań laboratoryjnych będą pobierane przez urzędowych lekarzy weterynarii w rozumieniu ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 744 oraz z 2011 r. Nr 54, poz. 278).

Zgodnie z art. 57 ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt realizację programu nadzoruje organ szczebla centralnego – Główny Lekarz Weterynarii.

Informacje na temat realizacji programu będą przesyłane przez powiatowych lekarzy weterynarii wojewódzkim lekarzom weterynarii, a następnie, w formie raportów zbiorczych, będą przekazywane przez wojewódzkich lekarzy weterynarii Głównemu Lekarzowi Weterynarii.

Próbki do badań laboratoryjnych (serologicznych - testem ELISA i wirusologicznych – testem RT PCR lub rt RT PCR), przeprowadzonych w ramach programu, będą przesyłane do laboratoriów urzędowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

4.3. Wyznaczenie i opis regionów geograficznych i administracyjnych, na których obszarze będzie realizowany program

Program będzie realizowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na którym funkcjonuje 16 organów Inspekcji Weterynaryjnej szczebla wojewódzkiego (wojewódzcy lekarze weterynarii) oraz 305 organów Inspekcji Weterynaryjnej szczebla powiatowego (powiatowi lekarze weterynarii).

5. Akty prawne w zakresie objętym programem

5.1. Akty prawne dotyczące identyfikacji i rejestracji zwierząt

Stada i gospodarstwa znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w których są utrzymywane zwierzęta gospodarskie, są ewidencjonowane w rejestrze zwierząt gospodarskich oznakowanych w ramach Systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (IRZ) prowadzonego przez ARiMR, zgodnie z przepisami:

- 1) ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2004 r. Nr 10, poz. 76, z późn. zm.);
- 2) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 3) ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 204, poz. 1281 oraz z 2009 r. Nr 116, poz. 976);
- 4) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zamieszczanych w rejestrze zwierząt gospodarskich oznakowanych (Dz. U. Nr 152, poz. 1605);
- 5) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2005 r. w sprawie księgi rejestracji bydła, świń, owiec lub kóz (Dz. U. Nr 151, poz. 1268, z 2007 r. Nr 18, poz. 106 oraz z 2011 r. Nr 8, poz. 37).

W przypadku wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt istniejący system może zostać użyty do monitorowania przemieszczenia zwierząt.

5.2. Akty prawne dotyczące obowiązku zgłaszania chorób zakaźnych zwierząt

- 1) ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 2) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 lutego 2006 r. w sprawie wykazu chorób zakaźnych zwierząt podlegających notyfikacji w Unii Europejskiej oraz zakresu, sposobu i terminów przekazywania informacji o tych chorobach (Dz. U. Nr 24, poz. 182 oraz z 2009 r. Nr 23, poz. 139).

5.3. Akty prawne dotyczące kontroli, monitorowania, nadzoru oraz ograniczeń w przemieszczaniu niektórych zwierząt należących do gatunków wrażliwych na zarażenie chorobą niebieskiego języka

- 1) rozporządzenie nr 1266/2007;
- 2) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 maja 2004 r. w sprawie zwalczania choroby niebieskiego języka (Dz. U. Nr 125, poz. 1315);
- 3) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie określenia jednostek chorobowych, sposobu prowadzenia kontroli oraz zakresu badań kontrolnych zakażeń zwierząt (Dz. U. Nr 282, poz. 2813, z 2006 r. Nr 44, poz. 315 oraz z 2010 r. Nr 123, poz. 838).

6. Koszty związane z realizacją programu

6.1. Koszty ogólne

Koszty ogólne związane z realizacją programu obejmują koszty związane z przeprowadzaniem badań laboratoryjnych:

- 1) serologicznych;
- 2) wirusologicznych.

Koszty badań laboratoryjnych obejmują:

- 1) dojazd lekarzy weterynarii do gospodarstw w celu pobrania próbek do badań laboratoryjnych;
- 2) koszty:
 - a) zakupu igłostrzykawek,
 - b) pobrania krwi do badań laboratoryjnych,
 - c) wysyłki pobranych próbek do laboratorium,
 - d) badań laboratoryjnych (serologicznych testem ELISA i wirusologicznych testem RT PCR lub rt RT PCR).

W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania laboratoryjnego (serologicznego – testem ELISA) lekarz weterynarii pobiera próbki od bydła i owiec, u których stwierdzono obecność przeciwciał dla wirusa choroby niebieskiego języka, i przesyła je do badań laboratoryjnych (wirusologicznych – testem RT PCR lub rt RT PCR) w celu wykrycia materiału genetycznego wirusa.

Mając na uwadze wyniki badań laboratoryjnych (serologicznych i wirusologicznych) przeprowadzonych w 2010 r., dla określenia szacunkowych kosztów przewiduje się, że liczba próbek pobranych do badań laboratoryjnych (wirusologicznych – testem RT PCR lub rt RT PCR) wyniesie 400 sztuk.

Dodatkowo, w związku z wyszczególnieniem zawartym w ust. 1 załącznika do decyzji wykonawczej Komisji 2011/807/UE z dnia 30 listopada 2011 r. zatwierdzającej roczne i wieloletnie programy oraz wkład finansowy Unii w zakresie zwalczania, kontroli i monitorowania niektórych chorób zwierząt i chorób odzwierzęcych, przedstawione przez państwa członkowskie na 2012 rok i na lata następne (Dz. Urz. UE L 322 z 06.12.2011, str.11), w tabeli zawierającej zestawienie szacunkowych kosztów kwalifikowalnych programu uwzględniono dodatkowo tzw. koszty ogólne wynoszące 7% sumy kosztów badań laboratoryjnych (serologicznych testem ELISA i wirusologicznych testem RT PCR lub rt RT PCR) w kierunku choroby niebieskiego języka.

Na potrzeby oszacowania kosztów realizacji programu przyjęto, że podczas każdego z dwóch pobrań próbek do badań laboratoryjnych zostaną pobrane próbki z dwóch stad w każdym powiecie.

Przyjęto, że średnia długość drogi dojazdu do gospodarstwa i z powrotem wynosi 20 km.

Koszt wysłania kurierem próbek z jednego powiatu do laboratorium urzędowego oszacowano na 39 zł.

Wyżej wymienione wydatki są ponoszone przez Inspekcję Weterynaryjną. W ramach realizacji programu nie przewiduje się kosztów ponoszonych przez posiadaczy bydła i owiec.

6.2. Szczegółowa szacunkowa analiza kosztów programu¹⁾

Koszty	Liczba jednostek	Koszt jednostkowy w zł	Koszt całkowity w zł	Koszt całkowity w euro	Wniosek o współfinansowanie (tak/nie)
1. Koszty związane z badaniami laboratoryjnymi (serologicznymi)					
1.1. Dojazd urzędowych lekarzy weterynarii do gospodarstw	2 stada w powiecie x 305 powiatów x 2 pobrania x 20 km = 24 400 km	0,8358 ²⁾	20 393,52	4 890,53	nie
1.2. Zakup igłostrzykawek	19 432	0,69 ³⁾	13 408,08	3 215,37	nie
1.3. Pobranie krwi do badań laboratoryjnych	19 432	7,60 ⁴⁾	147 683,20	35 415,64	nie
1.4. Wysyłka próbek do laboratorium urzędowego	305 powiatów x 2 pobrania = 610	39,00 ⁵⁾	23 790,00	5 705,04	nie
1.5. Badanie laboratoryjne (serologiczne – testem ELISA)	19 432	5,32 ⁶⁾	103 378,24	24 790,94	tak
1.6. Koszty ogólne badań laboratoryjnych wymienionych w ust. 1.5 (7%) ⁷⁾			7 236,48	1 735,37	tak
2. Koszty związane z badaniami laboratoryjnymi (wirusologicznymi)					
2.1. Dojazd urzędowych lekarzy weterynarii do gospodarstw	400 próbek x 20 km = 8 000 km	0,8358 ²⁾	6 686,40	1 603,45	nie
2.2. Zakup igłostrzykawek	400	0,69 ³⁾	276,00	66,19	nie
2.3. Pobranie krwi do badań laboratoryjnych	400	7,60 ⁴⁾	3 040,00	729,02	nie

2.4. Wysyłka próbek do laboratorium urzędowego	400	39,00 ⁵⁾	15 600,00	3 741,01	nie
2.5. Badanie laboratoryjne (wirusologiczne - testem RT-PCR)	400	133,22 ⁸⁾	53 288,00	12 778,90	tak
2.6. Koszty ogólne badań laboratoryjnych wymienionych w ust. 2.5 (7%) ⁷⁾			3 730,16	894,52	tak
Koszty łącznie			398 510,08	95 565,98	
Koszty kwalifikowalne			167 632,88	40 199,73	

¹⁾ Wyliczenie kosztów według kursu 1 euro = 4,17 zł (kurs walutowy zgodny z wytycznymi Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2011 r. dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw).

²⁾ Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271, z późn. zm.).

³⁾ Cena jednostkowa zakupu igłostrzykawek została obliczona na podstawie cen zawartych w programach z lat ubiegłych. Przedmiotowa cena wahała się od 0,50 zł do 1,30 zł.

⁴⁾ Średnia arytmetyczna obliczona na podstawie wysokości wynagrodzeń określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii (Dz. U. Nr 178, poz. 1837, z późn. zm.).

⁵⁾ Szacunkowy koszt jednostkowy obliczony na podstawie średniej arytmetycznej cen przesyłek standardowych, krajowych kilku firm kurierskich.

⁶⁾ Średnia arytmetyczna obliczona na podstawie kosztów badań laboratoryjnych (serologicznych - testem ELISA) poniesionych na przedmiotowe badania w ramach programu wykrywania występowania zakażeń wirusem choroby niebieskiego języka w 2010 r.

⁷⁾ Zgodnie z ust. 1 lit. c załącznika do decyzji wykonawczej Komisji 2011/807/UE z dnia 30 listopada 2011 r. zatwierdzającej roczne i wieloletnie programy oraz wkład finansowy Unii w zakresie zwalczania, kontroli i monitorowania niektórych chorób zwierząt i chorób odzwierzęcych, przedstawione przez państwa członkowskie na 2012 rok i na lata następne.

⁸⁾ Średnia arytmetyczna obliczona na podstawie kosztów badań laboratoryjnych (wirusologicznych - testem RT-PCR) poniesionych na przedmiotowe badania. W ramach programu wykrywania występowania zakażeń wirusem choroby niebieskiego języka w 2010 r.

* Szacunkowe koszty realizacji programu zostaną dostosowane do wielkości wydatków zaplanowanych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2012 z dnia 2 marca 2012 r. (Dz. U. poz. 273)